

**REPUBLIKA E SHQIPËRISË
KUVENDI**

PROJEKTLIGJ

Nr. _____._____.2021

PËR

**TREGTIMIN E PRODUKTEVE QË MUND TË PËRDOREN PËR DËNIME
KAPITALE, TORTURË OSE DËNIME APO TRAJTIME ÇNJERËZORE OSE
DEGRADUESE¹**

Në mbështetje të neneve 78 e 83, pika 1 të Kushtetutës, me propozimin e Këshillit të Ministrave, Kuvendi i Republikës së Shqipërisë

V E N D O S I:

KREU I

DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

Neni 1

Objekti

1. Ky ligj përcakton rregullat për tregtimin e produkteve që mund të përdoren për dënime kapitale, torturë ose dënime apo trajtime çnjerëzore ose degraduese, si dhe ofrimin me shërbime të ndërmjetësimit, ndihmës teknike, trajnimin dhe reklamën në lidhje me produkte të tilla.

Neni 2

Përkufizimet

Në këtë ligj, termat e mëposhtëm kanë këto kuptime:

¹Ky ligj është përafshuar pjesërisht me:

-Rregulloren (BE) 2019/125, e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit, datë 16.1.2019 “Për tregtinë e disa mallrave që mund të përdoren për dënimin me vdekje, torturën apo trajtime ose dënime të tjera mizore, çnjerëzore apo trajtime ose dënime poshtëruese”. Numri CELEX 32019R0125, Fletorja Zyrtare e Bashkimit Evropian, seria L, nr. 30/1, datë 31.1.2019, faqe 1-57, i ndryshuar.

1. “Autoritet i zbatimit të ligjit” do të thotë çdo autoritet përgjegjës për parandalimin, zbulimin, hetimin, luftimin dhe ndëshkimin e veprave penale, duke përfshirë, por pa u kufizuar në policinë, prokurorinë, çdo autoritet gjyqësor, çdo institucion të ekzekutimit të vendimit penal dhe, kur është e përshtatshme, institucionet shtetërore dhe autoritetet ushtarake.
2. Autoriteti përgjegjës për kontrollin e eksporteve është Autoriteti i Kontrollit Shtetëror të Eksporteve (AKSHE), është struktura shtetërore përgjegjëse për lëshimin e autorizimeve të përcaktuara në pikën, 3, 4 dhe 5 të këtij neni, për eksportin, importin, transitin, ofrimin me ndihmë teknike dhe veprimtari ndërmjetësuese.
3. “Autorizim global” është autorizimi i lëshuar nga autoriteti përgjegjës për kontrollin shtetëror të eksporteve për një eksportues të veçantë, në lidhje me një produkt apo një kategori të caktuar të produkteve të kontrolluara, e cila është e vlefshme për eksportet të një ose më shumë përdorues të fundit të specifikuar dhe/ose në një ose më shumë vende të huaja të specifikuara.
4. “Autorizim i përgjithshëm” është autorizimi i lëshuar nga autoriteti përgjegjës për kontrollin shtetëror të eksporteve për të kryer një eksport/import/transit ofrim shërbimesh drejt disa vendeve të miratuara, i cili jepet për të gjithë subjektet që respektojnë kushtet dhe kërkesat për përdorim, të renditura në autorizimin e përgjithshëm.
5. “Autorizim individual” është autorizimi i lëshuar nga autoriteti përgjegjës për kontrollin shtetëror të eksporteve për një eksportues/importues/transitues, ofrues shërbimesh të veçantë për një ose më shumë produkte drejt një përdoruesi ose marrësi fundor.
6. “Eksport” është një procedurë eksporti ose riekspori në kuptim të Kodit Doganor të Republikës së Shqipërisë, pa përfshirë mallrat në transit.
7. “Eksportues” është çdo person fizik ose juridik, ose partneritet, në emër të së cilit paraqitet deklarata doganore e eksportit, ose personi që, në kohën kur pranohet deklarata, ka kontratën me marrësin e ngarkesës në vendin e huaj dhe ka autoritetin që të vendosë për dërgimin e mallit jashtë territorit doganor të Shqipërisë.
8. “Import” është një procedurë importi në kuptim të Kodit Doganor të Republikës së Shqipërisë.
9. “Importues” është personi fizik apo juridik i vendosur në territorin e Republikës së Shqipërisë, në emër të të cilit bëhet një deklaratë importi ose një person që, në kohën e dhënies së autorizimit, ka nënshkruar kontratë me marrësin e mallrave, brenda territorit doganor të Republikës së Shqipërisë.
10. “Kërkues” do të thotë:
 - a) eksportuesi/importuesi në rastin e eksporteve/importeve;
 - b) personi fizik ose juridik, entiteti ose organi që transporton mallrat brenda territorit doganor të Republikës së Shqipërisë, në rastin e kalimit transit;
 - c) ofruesi i ndihmës teknike, në rastin e ofrimeve të ndihmës teknike;
 - ç) muzeu që do të ekspozojë mallrat, në rastin e importeve dhe ofrimeve të ndihmës teknike;
 - d) ndërmjetësi, në rastin e shërbimeve të ndërmjetësimit.
11. “Muze” është një institucion i përhershëm jofitimprurës në shërbim të shoqërisë dhe të zhvillimit të saj, i hapur për publikun, i cili blen, ruan, hulumton, komunikon dhe ekspozon materiale provë të njerëzve dhe mjedisit të tyre për qëllime studimi, arsimimi dhe kënaqësie.

12. “Ndhimë teknike” do të thotë çdo mbështetje teknike në lidhje me riparimet, zhvillimin, prodhimin, testimin, mirëmbajtjen, montimin ose ndonjë shërbim tjetër teknik dhe mund të marrë forma të tilla, si: udhëzime, këshilla, trajnime, transmetim të njohurive të punës ose aftësive, ose këshillime. Ndhima teknike përfshin forma verbale të ndihmës dhe ndihmës së siguruar me mjete elektronike.
13. “Ofrues i ndihmës teknike” është çdo shtetas shqiptar kudo që ndodhet apo çdo shtetas i huaj, person fizik apo juridik, që ndodhet fizikisht brenda territorit të Shqipërisë dhe që ofron me ndihmën teknike të përcaktuar në pikën 12 të këtij neni.
14. “Shpërndarës” është një operator ekonomik që kryen tregti me shumicë në lidhje me mallrat e kategorisë 2 dhe 3, sipas përcaktimeve të pikës 18 të këtij neni, duke i prokuruar këto mallra nga prodhuesi ose duke furnizuar apo eksportuar këto mallra. Tregtia kuptohet si blerja e mallrave nga prodhuesi ose mbajtja, ofrimi ose eksportimi i këtyre mallrave, përveç prokurimit të mallrave nga ana e institucioneve të kujdesit shëndetësor.
15. “Torturë” është çdo veprim me dashje me anën e të cilit i shkaktohet një personi dhimbje ose vuajtje të rënda fizike a mendore, me qëllimin që nga ky person apo nga një i tretë të përftohen informacione apo një rrëfim, duke ndëshkuar atë person për një veprim që ai person ose një i tretë ka kryer ose dyshohet ta ketë kryer apo kërcënimi ose ushtrimi i presionit ndaj atij personi ose një të treti për çfarëdolloj arsyeje të bazuar në çfarëdolloj diskriminimi, kur kjo dhimbje ose vuajtje shkaktohet nga, ose me nxitjen, pëlqimin apo miratimin e heshtur të një punonjësi publik apo të një personi tjetër që ushtron një funksion zyrtar. Në këtë përkufizim nuk përfshihet dhimbja ose vuajtja e shkakuar vetëm nga sanksione ekzistuese të ligjshme ose aksidentale.
16. “Trajtime ose ndëshkime të tjera mizore, çnjerëzore apo poshtëruese” nënkupton çdo veprim, nëpërmjet të cilit i shkaktohet një personi dhimbje apo vuajtje fizike a mendore të një niveli minimal, kur kjo dhimbje a vuajtje shkaktohet nga, ose me nxitjen, pëlqimin apo miratimin e heshtur të një punonjësi publik apo të një personi tjetër që ushtron një funksion zyrtar. Në këtë përkufizim nuk përfshihet dhimbja ose vuajtja e shkakuar vetëm nga sanksione ekzistuese të ligjshme ose aksidentale.
17. “Transit” është transporti tokësor, detar, ajror dhe/ose transporti i kombinuar, në kuptim të Kodit Doganor të Shqipërisë, që hyjnë dhe kalojnë përmes territorit të Republikës së Shqipërisë, me destinacion një vend jashtë Shqipërisë.
18. “Lista e mallrave të kontrolluara” është një listë e ndarë në tri kategori, si vijon: Kategoria 1- lista e mallrave të cilat nuk kanë përdorim praktik, përveç qëllimit të dënimit me vdekje ose për qëllime të torturave dhe trajtimeve ose dënimeve të tjera mizore, çnjerëzore apo poshtëruese. Kategoria 2- mallra që mund të përdoren për qëllime torture apo trajtime të tjera apo ndëshkime mizore, çnjerëzore apo poshtëruese. Kategoria 3- mallra që mund të përdoren për qëllim të dënimit me vdekje.
19. “Tregtim”, në kuptim të këtij ligji do të jetë, eksporti, importi, transiti i produkteve që mund të përdoren për dënime kapitale, torturë ose dënime apo trajtime çnjerëzore ose degraduese.
20. “Veprimtari ndërmjetësimi” është:
 - a) negocimi apo organizimi i transaksioneve për blerjen, shitjen ose ofrimin e mallrave të kontrolluara nga një vend i huaj, në cilindo vend tjetër të huaj; ose
 - b) blerja, shitja apo organizimi i transferimeve të mallrave të kontrolluara që ndodhen në një vend të huaj, drejt një vendi tjetër të huaj.

Në kuptim të këtij ligji, shërbimet ndihmëse ku përfshijnë transportin, shërbimet financiare, sigurimin, risigurimin, si dhe reklamimin e përgjithshëm ose promovimin nuk do të konsiderohen veprimtari ndërmjetësimi.

21. “Ndërmjetësues” është çdo shtetas shqiptar kudo që ndodhet apo çdo shtetas i huaj, person fizik apo juridik, që ndodhet fizikisht brenda territorit të Shqipërisë dhe që kryen veprimtari ndërmjetësimi.

KREU II

KONTROLLI MBI MALLRAT TË CILAT NUK KANË PËRDORIM PRAKTIK, PËRVEÇSE PËR QËLLIME TË DËNIMIT ME VDEKJE, TORTURES DHE TRAJTIMIT OSE DËNIMEVE TË TJERA, MIZORE, ÇNJERËZORE APO POSHTËRUESE

Neni 3

Ndalimi i eksportit

1. Ndalohet eksporti i produkteve të cilat nuk kanë përdorim praktik, përveçse mund të përdoren për dënime kapitale, torturë ose dënime apo trajtime çnjërëzore ose degraduese.
2. Ndalohet ofrimi i ndihmës teknike në lidhje me produktet të cilat nuk kanë përdorim tjetër, përveçse mund të përdoren për dënime kapitale, torturë ose dënime apo trajtime çnjërëzore ose degraduese.
3. Përjashtim nga pika 2 dhe 3 e këtij neni, bëjnë rastet kur përdorimi i këtyre produkteve do të jetë për arsye muzeore.
4. Për rastet e pikës 3 të këtij neni, subjektet do të autorizohen për të eksportuar nga ana e autoritetit përgjegjës për kontrollin shtetëror të eksporteve.

Neni 4

Ndalimi i importit

1. Ndalohet importimi i mallrave i produkteve të cilat nuk kanë përdorim praktik, përveçse mund të përdoren për dënime kapitale, torturë ose dënime apo trajtime çnjërëzore ose degraduese.
2. Përjashtim bëjnë rastet kur përdorimi i këtyre produkteve do të jetë për arsye muzeore.
3. Për rastet e pikës 2 të këtij neni, subjektet do të autorizohen për të importuar nga ana e autoritetit përgjegjës për kontrollin shtetëror të eksporteve, nëse kërkuesi për import ka një miratim që këto mallra do të përdoren ekskluzivisht për t'u shfaqur në muze.

Neni 5

Ndalimi i transitit

1. Ndalohet kalimi transit i produkteve të cilat nuk kanë përdorim praktik, përveçse mund të përdoren për dënime kapitale, torturë ose dënime apo trajtime çnjërëzore ose degraduese përmes territorit doganor të Republikës së Shqipërisë në territorin e një vendi të huaj.
2. Përjashtim bëjnë rastet kur përdorimi i këtyre produkteve do të jetë për arsye muzeore.

3. Për rastet e pikës 2 të këtij neni, subjektet do të autorizohen për të transituar nga ana e autoritetit përgjegjës për kontrollin shtetëror të eksporteve, nëse kërkuesi provon se mallrat në vendin e destinacionit do të përdoren ekskluzivisht për t'u shfaqur në muze.

Neni 6

Ndalimi i ofrimit të shërbimeve të ndërmjetësimit

Ndalohet sigurimi i shërbimeve të ndërmjetësimit për mallrat të cilat nuk kanë përdorim praktik, përveçse mund të përdoren për dënime kapitale, torturë ose dënime apo trajtime çnjerëzore.

Neni 7

Ndalimi i ofrimit të asistencës teknike

Ndalohet ofrimi i asistencës teknike ose ofrimi i trajnimit për përdorimin e mallrave të cilat nuk kanë përdorim praktik, përveç përdorjes për dënime kapitale, torturë ose dënime apo trajtime çnjerëzore.

Neni 8

Ndalimi i reklamimit dhe shfaqjes së mallrave në panair

1. Ndalohet shitja ose blerja e hapësirës reklamuese ose kohës së reklamimit në Republikën e Shqipërisë, si dhe shitja te një person në një vend të huaj ose blerja e hapësirës reklamuese në media të shkruara, elektronike, në televizion apo radio për mallrat të cilat nuk kanë përdorim praktik, përveçse mund të përdoren për dënime kapitale, torturë ose dënime apo trajtime çnjerëzore.
2. Ndalohet të ekspozohen apo të ofrohen për shitje në një ekspozitë apo panair mallra të cilat nuk kanë përdorim praktik, përveçse mund të përdoren për dënime kapitale, torturë ose dënime apo trajtime çnjerëzore, përveç, nëse kërkuesi vërteton pranë autoritetit përgjegjës për kontrollin shtetëror të eksporteve, se kjo ekspozitë apo ofertë për shitje nuk është e rëndësishme dhe nuk promovon shitjen apo furnizimin e mallrave në fjalë te asnjë person, subjekt apo organ në një vend të tretë.

KREU III

KONTROLLI I MALLRAVE QË MUND TË PËRDOREN PËR QËLLIME TORTURE APO TRAJTIME TË TJERA APO NDËSHKIME MIZORE, ÇNJERËZORE APO POSHTËRUESE

Neni 9

Autorizimi i eksportit dhe importit

1. Kërkohet një autorizim, për çdo import ose eksport të mallrave që mund të përdoren për qëllime torture apo trajtime të tjera apo ndëshkime mizore, çnjerëzore apo poshtëruese, ku përfshihen:
 - a) mallrat që përdoren për qëllimet e forcave të zbatimit të ligjit;

- b) mallrat që, duke pasur parasysh dizajnin dhe tiparet teknike, paraqesin një rrezik material për t'u përdorur për torturë dhe trajtime ose dënime mizore, çnjerëzore apo poshtëruese.
- 2. Nuk do të kërkohet autorizim në rastet e kalimit transit përmes territorit doganor të Republikës së Shqipërisë, të mallrave që mund të përdoren për qëllime torture apo trajtime të tjera apo ndëshkime mizore, çnjerëzore apo poshtëruese.
- 3. Përfshihen nga rregullimet e këtij neni mallrat e mëposhtme:
 - a) armët e zjarrit të kontrolluara sipas legjislacionit në fuqi;
 - b) artikujt me përdorim të dyfishtë të kontrolluara sipas legjislacionit në fuqi;
 - c) mallrat ushtarake të kontrolluara sipas legjislacionit në fuqi.
- 4. Pika 1 e këtij neni nuk zbatohet për eksportet në vendet e treta, me kusht që mallrat të përdoren nga personeli ushtarak ose civil i Republikës së Shqipërisë, nëse një personel i tillë merr pjesë në një mision ushtarak, operacion paqeruajtës ose menaxhim emergjencash.

Neni 10

Kërkesat për dhënien e autorizimeve për eksport dhe import

- 1. Vendimin mbi kërkesat për autorizimet lidhur me eksportin e mallrave të renditur në nenin 9 të këtij ligji, merret nga Autoriteti i Kontrollit Shtetëror të Eksporteve, pas marrjes së mendimit të organeve të tjera shtetërore, sipas fushës së kompetencës marrin në konsideratë të gjitha rrethanat përkatëse, në veçanti se cili është përdorimi përfundimtar i synuar dhe nëse ka rrezik devijimi nga ky përdorim.
- 2. Autoriteti kompetent nuk jep asnjë autorizim kur ka baza të arsyeshme për të besuar se mallrat e përcaktuara në nenin 9 të këtij ligji mund të përdoren nga një autoritet ligjzbatues apo nga një person fizik ose juridik në një vend të tretë për torturë dhe trajtime ose dënime të tjera mizore, çnjerëzore apo poshtëruese, përfshi këtu ndëshkimin trupor me vendim gjyqi.
- 3. Për vlerësimin e eksportit autoriteti kompetent merr në konsideratë:
 - a) vendimet gjyqësore ndërkombëtare të disponueshme;
 - b) rezultatet e vlerësimeve të organeve kompetente të OKB-së, Këshillit të Evropës dhe Bashkimit Evropian, raportet e Komitetit Evropian të Këshillit të Evropës për Ndalimin e Torturës dhe Trajtimeve ose Dënimeve Çnjerëzore apo Poshtëruese dhe të Raportuesit Special të OKB-së për torturën dhe trajtimet ose dënimet e tjera mizore, çnjerëzore apo poshtëruese.
 - c) Duhet të merren në konsideratë edhe informacione të tjera të rëndësishme, si vendimet gjyqësore ndërkombëtare të disponueshme, raportimet dhe informacionet e tjera të përgatitura nga organizatat e shoqërisë civile dhe informacioni mbi kufizimet për eksportin e mallrave të kategorisë 1 dhe 2 që aplikohen drejt vendit të destinacionit.

4. Kur prodhuesi i mallrave të parashikuara nga neni 9 i këtij ligji, kërkon një autorizim për eksportin e këtyre mallrave drejt një shpërndarësi, autoriteti kompetent bën një vlerësim të marrëveshjeve kontraktuale midis prodhuesit dhe shpërndarësit, si dhe të masave të marra prej tyre për të garantuar që këto mallra ose, sipas rastit, produktet ku ato do të inkorporohen, nuk do të përdoren për torturë dhe trajtime ose dënime të tjera mizore, çnjerëzore apo poshtëruese.
5. Kur për eksportin e mallrave të parashikuara nga neni 9 i këtij ligji, drejt një përdoruesi fundor, kërkohet një autorizim, autoriteti kompetent kërkon deklaratën e përdorimit fundor të nënshkruar nga përdoruesi fundor.
6. Përveç kriterëve të përcaktuara në këtë nen, gjatë vlerësimit të një kërkesë për autorizim global, autoriteti kompetent merr në konsideratë zbatimin nga eksportuesi të mjeteve dhe procedurave që garantojnë pajtueshmërinë me dispozitat dhe objektivat e këtij ligji dhe me kushtet e përgjithshme të autorizimit.
7. Në rastin e vlerësimit të një autorizimi për import, autoriteti kompetent kërkon deklaratën e përdorimit fundor të nënshkruar nga përdoruesi fundor.

Neni 11

Ndalimi i transitit

Ndalohet që një person fizik ose juridik, subjekt apo organ, përfshi këtu një partneritet, qoftë ose jo rezident, të kalojë transit mallrat e parashikuara nga neni 9 i këtij ligji që mund të përdoren për qëllime torture apo trajtime të tjera apo ndëshkime mizore, çnjerëzore apo poshtëruese, nëse ky person fizik ose juridik, subjekt apo organ ka dijeni se një pjesë e dërgesës së këtyre mallrave ose e gjitha është e synuar për përdorimin për torturë dhe trajtime ose dënime të tjera mizore, çnjerëzore apo poshtëruese në një vend të tretë.

Neni 12

Autorizim për disa shërbime

1. Kërkohet autorizim për çdo furnizim nga një ofrues i asistencës teknike apo ndërmjetës për secilin nga shërbimet e mëposhtme në favor të një personi, subjekti apo organi në një vend të tretë, pavarësisht nëse ofrohen ose jo me pagesë:
 - a) asistencë teknike lidhur me të gjitha mallrat e parashikuara nga ky Kre; dhe
 - b) shërbime ndërmjetësimi lidhur me të gjitha mallrat e parashikuara nga ky Kre.
2. Në marrjen e vendimit për kërkesat për autorizim për ofrimin e asistencës teknike zbatohen kriteret e përcaktuara në nenin 10 të këtij ligji për të vlerësuar nëse:
 - a) asistencë teknike i jepet një personi, subjekti apo organi që mund t'i përdorë mallrat për të cilat jepet ndihma teknike për torturë dhe trajtime ose dënime të tjera mizore, çnjerëzore apo poshtëruese; dhe
 - b) asistencë teknike do të përdoret për riparimin, zhvillimin, prodhimin, testimin, mirëmbajtjen apo montimin e mallrave të destinuara për një person, subjekt apo organ me qëllim që këtyre të fundit t'u jepet ndihma teknike për mallrat që mund të përdoren për torturë dhe trajtime ose dënime të tjera mizore, çnjerëzore apo poshtëruese.

3. Pika 1 e këtij neni nuk zbatohet për ofrimin e asistencës teknike, nëse
- a) asistenca teknike i jepet në kuadër të parashikimeve të nenit 9, pika 4.
 - b) asistenca teknike konsiston në dhënien e informacionit që është publik; apo
 - c) asistenca teknike është minimumi i nevojshëm për instalimin, funksionimin, mirëmbajtjen apo riparimin e mallrave, eksporti i të cilave është autorizuar nga një autoritet kompetent në përputhje me këtë rregullore.

KREU IV

MALLRAT QË MUND TË PËRDOREN PËR DËNIMIN ME VDEKJE

Neni 13

Autorizimi për eksport dhe import

1. Kërkohet një autorizim, për çdo eksport ose import të mallrave që mund të përdoren për dënimin me vdekje, ku përfshihen ato mallra që janë aprovuar apo përdoren aktualisht për dënimin me vdekje nga një ose më shumë vende, të cilat nuk e kanë shfuqizuar dënimin me vdekje.
2. Nuk do të kërkohet autorizim në rastet e kalimit transit përmes territorit doganor të Republikës së Shqipërisë, mallrave që mund të përdoren për dënimin me vdekje.
3. Përfshihen nga rregullimet e këtij neni mallrat e mëposhtme:
 - a) armët e zjarrit të kontrolluara sipas legjislacionit në fuqi;
 - b) artikujt me përdorim të dyfishtë të kontrolluara sipas legjislacionit në fuqi;
 - c) mallrat ushtarake të kontrolluara sipas legjislacionit në fuqi.
4. Kur në zbatim të këtij ligji, eksporti ose importi i produkteve mjekësore kërkon një autorizim, por ky eksport apo import u nënshtrohet gjithashtu kërkesave për licencim/autorizim, në përputhje me legjislacionin vendas për kontrollin e lëndëve narkotike dhe substancave psikotropike, vetëm autorizimi/licenca e lëshuar nga ministria përgjegjëse për këto substanca është i mjaftueshëm.

Neni 14

Kërkesat për dhënien e autorizimeve për eksport dhe import

1. Vendimi mbi kërkesat për autorizime lidhur me eksportin e mallrave të renditur në nenin 13 të këtij ligji, merret nga Autoriteti i Kontrollit Shtetëror të Eksporteve, pas marrjes së mendimit të organeve të tjera shtetërore, sipas fushës së kompetencës, të cilët marrin në konsideratë të gjitha rrethanat përkatëse, në veçanti se cili është përdorimi përfundimtar i synuar dhe nëse ka rrezik devijimi nga ky përdorim.
2. Autoriteti kompetent nuk jep asnjë autorizim kur ka baza të arsyeshme për të besuar se mallrat, mund të përdoren për dënimin me vdekje në një vend të tretë.

3. Kur prodhuesi i mallrave, të parashikuar në nenin 13 të këtij ligji, kërkon një autorizim për eksportin e këtyre mallrave drejt një shpërndarësi, autoriteti kompetent bën një vlerësim të marrëveshjeve kontraktuale midis prodhuesit dhe shpërndarësit, si dhe të masave të marra prej tyre për të garantuar që këto mallra ose, sipas rastit, produktet ku ato do të inkorporohen, nuk do të përdoren të përdoren për dënimin me vdekje.
4. Kur për eksportin e mallrave të parashikuara nga nenin 9 i këtij ligji, drejt një përdoruesi fundor, kërkohet një autorizim, autoriteti kompetent kërkon deklaratën e përdorimit fundor të nënshkruar nga përdoruesi fundor.
5. Përveç kriterëve të përcaktuara në këtë nen, gjatë vlerësimit të një kërkesë për autorizim global, autoriteti kompetent merr në konsideratë zbatimin nga eksportuesi të mjeteve dhe procedurave që garantojnë pajtueshmërinë me dispozitat dhe objektivat e këtij ligji dhe me kushtet e përgjithshme të autorizimit.
6. Në rastin e vlerësimit të një autorizimi për import, autoriteti kompetent kërkon deklaratën e përdorimit fundor, të nënshkruar nga përdoruesi fundor.

Neni 15

Ndalimi i transitit

Ndalohet që një person fizik ose juridik, subjekt apo organ, përfshi këtu një partneritet, të kalojë transit, nëse ky person fizik ose juridik, subjekt apo organ ka dijeni se një pjesë e dërgesës së këtyre mallrave është e synuar për përdorimin për dënimin me vdekje.

Neni 16

Autorizimi për ofrimin e disa shërbimeve

1. Kërkohet autorizim për çdo furnizim nga një ofrues i asistencës teknike apo ndërmjetës për secilin nga shërbimet e mëposhtme në favor të një personi, subjekti apo organi në një vend të tretë, pavarësisht nëse ofrohen ose jo me pagesë:
 - a) asistencë teknike lidhur me të gjitha mallrat e rregulluar nga ky Kre; dhe
 - b) shërbime ndërmjetësimi lidhur me të gjitha mallrat e rregulluar nga ky Kre.
2. Në marrjen e vendimit për kërkesat për autorizim për ofrimin e asistencës teknike kriteret zbatohen kriteret e përcaktuar në nenin 14 të këtij ligji për të vlerësuar nëse:
 - a) asistencë teknike i jepet një personi, subjekti apo organi që mund t'i përdorë mallrat për dënimin me vdekje me të cilat lidhet asistencë teknike; dhe
 - b) asistencë teknike do të përdoret për riparimin, zhvillimin, prodhimin, testimin, mirëmbajtjen apo montimin e mallrave të destinuara për një person, subjekt apo organ, me qëllim që këtyre të fundit t'u jepet ndihma teknike për mallrat që mund të përdoren për dënimin me vdekje.
3. Pika 1 e këtij neni nuk zbatohet për ofrimin e asistencës teknike, nëse:
 - a) asistencë teknike konsiston në dhënien e informacionit që është publik; apo

- b) asistenca teknike është minimumi i nevojshëm për instalimin, funksionimin, mirëmbajtjen apo riparimin e mallrave, eksporti i të cilave është autorizuar nga një autoritet kompetent, në përputhje me këtë ligj.

KREU V

LLOJET E AUTORIZIMEVE DHE PROCEDURAT E LËSHIMIT

Neni 17

Llojet e autorizimeve dhe autoritetet përgjegjëse

1. Autoriteti përgjegjës për kontrollin shtetëror të eksporteve lëshon autorizimet individuale, të përgjithshme apo globale për transferim ndërkombëtar të produkteve të përmendura Kreun II, III dhe IV, për eksport, transit, ofrimin e shërbimeve të ndërmjetësimit dhe asistencën teknike
Autorizimi individual është i vlefshëm për një periudhë të përcaktuar kohe, por jo më shumë se 1 vit.
2. Autoriteti përgjegjës për kontrollin shtetëror të eksporteve, bazuar në kërkesën e kërkuarit, mund ta zgjasë këtë periudhë, por jo përtej afatit të vlefshmërisë, të parashikuar në marrëveshjen ekonomike së cilës i referohet ky autorizim. Autorizim individual mund të jetë objekt i kushteve shtesë të vendosura nga autoriteti përgjegjës për kontrollin shtetëror të eksporteve.
3. Autorizimi i përgjithshëm është i vlefshëm për një afat trevjeçar dhe mund të përdoret nga të gjithë personat fizikë/juridikë, të cilët veprojnë në përputhje me kërkesat dhe kushtet e parashikuara nga ky ligj, aktet nënligjore, si dhe në përputhje me kushtet e përcaktuara në autorizimin e përgjithshëm.
4. Autorizimi global është i vlefshëm për një periudhë të caktuar kohe, por jo më shumë se 2 vjet. Autorizimi global mund të jetë objekt i kushteve shtesë të vendosura nga autoriteti përgjegjës për kontrollin shtetëror të eksporteve.

Autoriteti përgjegjës për kontrollin shtetëror të eksporteve për shkelje të rregullave të parashikuara në këtë ligj mund të marrë masa për anulimin, pezullimin, ndryshimin ose shfuqizimin e autorizimeve të lëshuara ndaj subjekteve.

Neni 18

Lëshimi i autorizimit global

1. Me kërkesë të operatorit për eksport, import, transit apo ofrimin e shërbimeve, autoriteti përgjegjës për kontrollin e eksporteve mund të lëshojë një autorizim global eksporti, i cili përcakton:
 - a) një ose më shumë përdorues të caktuar në një ose më shumë vende të huaja;
 - b) një ose më shumë shpërndarës të caktuar në një ose më shumë vende të huaja, nëse eksportuesi është prodhues i mallrave që mund të përdoren për të dhënë dënime kapitale ndaj një personi, duke injektuar një injeksion vdekjeprurës (anestetikë barbiturate afatshkurtër ose afatmesme);

- c) një ofrues i shërbimit të ndërmjetësimit në lidhje me transferimin e mallrave të vendosura në një vend të huaj te një ose më shumë përdorues përfundimtar specifik në një ose më shumë vende të huaja;
- ç) një ofrues i shërbimeve të ndërmjetësimit në lidhje me transferimin e mallrave të vendosura në një vend të huaj në një ose më shumë shpërndarës specifik në një ose më shumë vende të huaja, nëse ndërmjetësi është një prodhues i mallrave që mund të përdoren për dënime kapitale, duke injektuar një injeksion vdekjeprurës (anestetikë, barbiturate me afat të shkurtër ose veprim afatmesëm).

Përveç kushteve të përmendura në paragrafin 1 të këtij neni, si dhe autoritetet duhet të vlerësojnë nëse importuesi ka përcaktuar qëllimin përfundimtar të përdorimit dhe rrezikun e devijimit të mallrave.

Neni 19

Lëshimi i autorizimit të përgjithshëm

1. Një autorizim i përgjithshëm për transferimin ndërkombëtar lëshohet nga autoriteti përgjegjës për kontrollin e eksportit me miratimin e organeve të tjera shtetërore që kanë kompetenca në fushën e produkteve që mund të përdoren për dënim dënime kapitale, torturë ose dënime apo trajtime çnjerëzore ose degraduese.
2. Një autorizim i përgjithshëm mund të mbulojë mallra që mund të përdoren për të dhënë dënime kapitale, duke injektuar një injeksion vdekjeprurës (anestetikë, barbiturate afatshkurtër ose afatmesëm).
3. Autorizimi i përgjithshëm i eksportit mund të mbulojë gjithashtu ofrimin e asistencës teknike për përfituesin përfundimtar, kur kërkohet një ndihmë e tillë për instalimin e mallrave, trajtimin e mallrave, mirëmbajtjen ose riparimin e mallrave, eksporti i të cilave është i aprovuar, nëse eksportuesi ofron një ndihmë të tillë.

Neni 20

Kriteret për lëshimin e autorizimeve

1. Autorizimet e mallrave dhe shërbimeve lëshohen nga autoriteti përgjegjës për kontrollin e eksporteve me kërkesë të një personi fizik/juridik privat ose publik.
2. Kërkuesi duhet të përcaktojë:
 - a) në emër të të cilit eksportohen ose importohen mallrat ose ofruesit e shërbimeve, i cili ka një kontratë me marrësin në një vend të huaj dhe autoritetin për të vendosur për dërgimin e mallrave jashtë territorit doganor të Republikës së Shqipërisë, përveç nëse lidhet kontrata e eksportit ose nëse një palë kontraktuese, e cila vepron emrin e dikujt tjetër, kërkesa mund të paraqitet nga një person i autorizuar i cili ka të drejtë të vendosë për dërgesën e mallrave jashtë territorit doganor të Republikës së Shqipërisë;
 - b) rezidencën, vendbanimin ose selinë e aktivitetit në Republikën e Shqipërisë, kur eksporton ose importon mallra në emër dhe për llogari të një personi me një vend jashtë Republikës së Shqipërisë;

- c) subjektin i cili ofron shërbime të ndërmjetësimit ose asistencës teknike; ose
 - ç) në rastin e importit dhe eksportit të ndihmës teknike, muzeun që do të ekspozojë mallrat.
3. Pas depozitimit të kërkesës, autoriteti përgjegjës për kontrollin shtetëror të eksporteve merr në shqyrtim dokumentacionin e depozituar nga pala kërkuuese dhe vendos sipas rastit pranimin ose jo të kërkesës, brenda 20 ditëve.
 4. Në rast se dokumentacioni i depozituar nga pala kërkuuese është i paplotë ose nevojiten shpjegime, autoriteti përgjegjës për kontrollin shtetëror të eksporteve i komunikon palës kërkuuese dokumentacionin ose informacionin e kërkuar dhe i lë një afat të ri për plotësimin e kërkesave, jo më të vogël se 5 ditë. Ky afat e pezullon afatin e parashikuar në pikën 1 të këtij neni.
 5. Kundër vendimit të autoritetit përgjegjës për kontrollin shtetëror të eksporteve mund të ushtrohet ankim në gjykatën administrative kompetente, brenda 30 ditëve nga njoftimi i vendimit

Neni 21

Formatet dhe modelet standarde të autorizimit

Këshilli i Ministrave miraton me vendim, modelet standarde të autorizimeve, formatet e kërkesave për këto dokumente.

Neni 22

Refuzimi i autorizimit

Autoriteti i Kontrollit Shtetëror të Eksporteve do të refuzojë kërkesën për autorizim, nëse:

- a) përcaktohet se mallrat për të cilat kërkohet leja janë objekt i një mosmarrëveshjeje gjyqësore;
- b) kërkuesi deklaron informacion të pasaktë në kërkesën për autorizim; dhe
- c) të dhënat e depozituara në kërkesë janë të falsifikuara;
- ç) në rastet e tjera të përcaktuara me këtë ligj.

Në rast të refuzimit të kërkesës për autorizim, Autoriteti i Kontrollit Shtetëror të Eksporteve do të informojë kërkuuesin për arsyet pse nuk është lëshuar autorizimi, pa përmendur të dhënat e konsideruara sekrete, në përputhje me ligjet që rregullojnë mbrojtjen e të dhënave personale dhe konfidencialitetin.

Neni 23

Shfuqizimi i autorizimit

Autoriteti i Kontrollit Shtetëror të Eksporteve është i detyruar të shfuqizojë autorizimin e lëshuar nëse përcakton se:

- a) ka pasur një ose disa ndryshime nga kriteret e përcaktuara për dhënien e autorizimit;
- b) i autorizuari nuk i përmbush kushtet e përcaktuara autorizim;

- c) autorizimi është dhënë në bazë të informacionit të pasaktë apo të paplotë.

KREU VI
DETYRIMET E SUBJEKTEVE TË PAJISURA ME AUTORIZIM
DHE BASHKËPUNIMI NDËRINSTITUCIONAL

Neni 24
Bashkëpunimi ndërinstitucional

1. Kur vendos për kërkesën për autorizim për eksport, asistencë teknike apo shërbime ndërmjetësimi, autoriteti përgjegjës për kontrollin e eksporteve merr mendim nga institucionet e tjera të administratës shtetërore, sipas fushës së përgjegjësisë. Në rastet e mallrave të cilat do të përdorën për muze, duhet të marrë mendim nga ministria përgjegjëse për kulturën.
2. Pas marrjes së kërkesës për lëshimin e një autorizimi, autoriteti për kontrollin e eksporteve u përcjell kërkesën organeve të administratës shtetërore përgjegjëse për punët e jashtme dhe të brendshme, si dhe organeve të tjera përgjegjëse për fushën e mallrave ose shërbimeve.
3. Organet e përmendura në pikën 2 të këtij neni, kur japin mendim, duhet të marrin parasysh:
 - a) vendimet e gjykatës ndërkombëtare; dhe
 - b) vendimet dhe të dhënat e organeve kompetente të Kombeve të Bashkuara dhe organizatave të tjera ndërkombëtare që janë të detyrueshme për Republikën e Shqipërisë.
4. Institucionet e përmendura në pikën 1 dhe 2 të këtij neni, si dhe institucionet e tjera që mund të angazhohen në kontrollin e mallrave të kontrolluara, kthejnë përgjigje brenda 15 (pesëmbëdhjetë) ditëve pune. Në rast se informacioni nuk mund t'i vihet në dispozicion, brenda këtij afati, në mënyrë të justifikuar, palët bien dakord për shtyrjen e tij.

Neni 25
Detyrimet e mbajtjes së të dhënave për subjektet e autorizuar për mallra të kontrolluara

1. Subjektet, të cilat janë pajisur me autorizim, i paraqesin një herë në vit autoritetit përgjegjës të kontrollit shtetëror të eksporteve raport me shkrim mbi transferimet aktuale të mallrave të përmendura në këto dokumente dhe për përdorimin e këtyre mallrave, sipas qëllimit të deklaruar.
2. Subjektet janë të detyruara të arkivojnë për një kohë prej të paktën 10 vjetësh, pas finalizimit të transferimit ndërkombëtar, dokumentacionin e mëposhtëm:

- a) përshkrimin teknik të mallrave, nomenklaturën e tarifave doganore;
- b) sasinë e mallrave në njësi matëse dhe peshë neto të mallrave;
- c) emrin dhe adresën e plotë të eksportuesit, importuesit, personit përgjegjës të transimit, transshipit, rieksportuesit apo ofruesit të shërbimeve të ndërmjetësimit ose të shërbimeve të asistencës teknike;
- ç) emrin dhe adresën e plotë të shitësit apo të marrësit të mallrave;
- d) emrin dhe adresën e plotë të përdoruesit të fundit të mallrave;
- dh) përshkrimin e shërbimeve të ndërmjetësimit, emrin dhe adresën e plotë të marrësit/marrësve dhe të palëve të tjera (sipas rastit);
- e) porosinë, faturat, kontratat, fletëporosinë, fletët e shoqërimit, listat e ngarkimit dhe dokumente të tjera, lidhur me eksportin, importin, transimin, dhe ofrimin e shërbimeve të ndërmjetësimit ose të asistencës teknike.

Neni 26

Detyrimet për raportim për subjektet e autorizuar të mallrave të kontrolluara

1. Subjektet që kanë marrë autorizim, janë të detyruara që:

- a) me kërkesë të një zyrtari të autoritetit përgjegjës për kontrollin e eksporteve apo një organi tjetër mbikëqyrës, të ofrojnë të gjithë dokumentacionin e përcaktuar në nenin 26 të këtij ligji;
- b) të respektojnë kushtet mbi të cilat është lëshuar autorizimi dhe të njoftojnë autoritetin përgjegjës për kontrollin e eksporteve, brenda 5 ditëve për çdo ndryshim që ka ndodhur në transferimin ndërkombëtar të mallrave të kontrolluara;
- c) të njoftojnë me shkrim për çdo ndryshim lidhur me përdoruesin e fundit apo një palë tjetër, brenda 10 ditëve nga data e ndryshimit;
- ç) me kërkesë të Autoritetit të Kontrollit Shtetëror të Eksporteve të sigurojnë konfirmimin e dorëzimit dhe marrjes së mallrave;
- d) të kthejnë çdo autorizim të përdorur tek Autoriteti i Kontrollit Shtetëror të Eksporteve, brenda 15 ditëve nga finalizimi i transaksionit përkatës;

KREU VII

KONTROLI DOGANOR, PARANDALIMI I SHKELJEVE DHE SANKSIONET

Neni 27

Kontrolli doganor

1. Kontrolli doganor i mallrave dhe procedurat e tjera doganore kryhen në bazë të Kodit Doganor të Republikës së Shqipërisë dhe të akteve nënligjore të dala në zbatim të tij, si dhe të këtij ligji.

2. Autoriteti përgjegjës për kontrollin shtetëror të eksporteve duhet t'u japë autoriteteve doganore një kopje të autorizimit të lëshuar, si dhe duhet ta informojë mbi vendimet për pezullime apo shfuqizime të autorizimeve.
3. Në kryerjen e procedurave doganore eksportuesi ose importuesi duhet të paraqesë autorizimin e lëshuar nga autoriteti përgjegjës për kontrollin shtetëror të eksporteve.
4. Në rast kur plotësohet deklarata doganore dhe konfirmohet që deklaruesi nuk është pajisur me autorizimin përkatës, autoritetet doganore duhet të bllokojnë mallrat dhe të njoftojnë importuesin/eksportuesin për mundësinë e kërkesës për autorizimin përkatës, sipas dispozitave të këtij ligji.
5. Nëse brenda 6 muajsh nga bllokimi i mallrave, subjekti deklarues nuk ka ushtruar kërkesë pranë autoriteti përgjegjës për kontrollin shtetëror të eksporteve ose kërkesa është refuzuar, autoritetet doganore duhet të refuzojnë hyrjen/daljen e këtij malli ose ta asgjësojnë atë, sipas përcaktimeve të legjislacionit në fuqi.

Neni 28

Shkeljet e legjislacionit në fushën e kontrollit shtetëror të eksporteve

Shkeljet e mëposhtme, të kryera nga personat fizikë/juridikë, kur nuk përbëjnë vepër penale, sipas Kodit Penal, përbëjnë kundërvajtje administrative:

- a) eksporti, importi, transiti ofrimi i shërbimeve të produkteve që mund të përdoren për dënime kapitale, torturë ose dënime apo trajtime çnjerëzore ose degraduese në mungesë të autorizimit, sipas procedurave ligjore;
- b) eksporti, importi, transiti ofrimi i shërbimeve të produkteve që mund të përdoren për dënime kapitale, torturë ose dënime apo trajtime çnjerëzore ose degraduese, në bazë të autorizimeve, të lëshuara në bazë të dokumenteve false ose të dokumenteve që përmbajnë informacion të rremë;
- c) eksporti, importi, transiti ofrimi i shërbimeve të produkteve që mund të përdoren për dënime kapitale, torturë ose dënime apo trajtime çnjerëzore ose degraduese në kundërshtim me kushtet e parashikuara në autorizim, duke përfshirë ndërhyrjen dhe bërjen e ndryshimeve në marrëveshjen/kontratën ekonomike me vendet e huaja pa dijeninë e autoritetit përgjegjës të kontrollit shtetëror të eksporteve, si dhe tek emrat dhe kushtet e vendosura nga eksportuesi, importuesi, ndërmjetësi dhe përdoruesi i fundit dhe te përshkrimi i mallrave, zotimet për përdorimin e fundit dhe dhënien e garancive;
- ç) ndryshimi i destinacionit të produkteve që mund të përdoren për dënime kapitale, torturë ose dënime apo trajtime çnjerëzore ose degraduese gjatë transferimeve ndërkombëtare dhe përdorimi për qëllime të ndryshme apo nga përdorues të fundit të tjerë, të ndryshëm nga ajo që është deklaruar në marrëveshjen/kontratën ekonomike me vendet e huaja dhe në dokumentet e tjera që lidhen me të, në bazë të të cilave është lëshuar autorizimi ndërkombëtar i importit;
- d) fshehja e qëllimshme e informacionit, që mund të ndikojë në marrjen e vendimeve për dhënien e autorizimit;
- dh) shkatërrimi i qëllimshëm i dokumenteve që lidhen me transferimin ndërkombëtar të produkteve që mund të përdoren për dënime kapitale, torturë ose dënime apo trajtime

çnjerezore ose degraduese, në bazë të së cilave është lëshuar autorizimi përpara afatit të parashikuar në legjislacionin në fuqi;

- e) krijimi i pengesave në ushtrimin e detyrës zyrtare nga punonjësit e autoritetit përgjegjës për kontrollin shtetëror të eksporteve dhe organet e tjera shtetërore, që kryejnë kontrollin shtetëror të eksporteve, sipas kompetencave ligjore të legjislacionit në fuqi;
- ë) refuzimi i pabazuar për dhënien e informacionit dhe të dokumenteve të kërkuara nga autoritetit përgjegjës për kontrollin shtetëror të eksporteve ose nga ndonjë organ tjetër, që kryen kontrollin shtetëror të eksporteve, brenda kompetencave të tij ligjore, dhe shtrembërimin me dashje apo fshehje të tyre;
- f) mosinformimi me shkrim i autoritetit përgjegjës për kontrollin shtetëror të eksporteve, brenda një afati prej 15 ditësh, për çdo ndryshim lidhur me autorizimin e lëshuar;
- g) moskthimi i autorizimit që nuk është zbatuar, në autoritetit përgjegjës për kontrollin shtetëror të eksporteve, brenda një afati prej 15 ditësh nga data e skadimit të saj.

Neni 29

Sanksionet administrative

1. Autoriteti përgjegjës për kontrollin shtetëror të eksporteve vendos dënim kryesor me gjobë ndaj subjekteve tregtare, të përfshira në eksport, import, transit, ofrim shërbimesh produkteve të kontrolluara, si më poshtë:
 - a) për shkelje të parashikuara nga shkronjat “a”, “b”, “c” dhe “ç”, të nenit 28 të këtij ligji, nga 500 000 (pesëqind mijë) - 5 000 000 (pesë milionë) lekë;
 - b) për shkelje të parashikuara nga shkronjat “d”, “dh”, “e” dhe “ë”, të nenit 28 të këtij ligji, nga 200 000 (dyqind mijë) - 2 000 000 (dy milionë) lekë;
 - c) për shkelje të parashikuara nga shkronjat “f” dhe “g”, të nenit 28 të këtij ligji, nga 100 000 (njëqind mijë) - 1 000 000 (një milion) lekë;
2. Subjekteve të pikës 1, përsëritëse të shkeljeve të parashikuara në shkronjat “a” dhe “b”, të pikës 1, të këtij neni, përveç gjobës, mund t’u caktohet një masë shtesë që ndalon kryerjen eksportit, importit, transitit, ofrimit të shërbimeve të mallrave të kontrolluara. Masa shtesë e përcaktuar vendoset për një periudhë deri në 3 vjet nga data e vendimit përfundimtar.
3. Autoriteti përgjegjës për kontrollin shtetëror të eksporteve, përveç sanksioneve administrative, të parashikuara në pikat 1 dhe 2, të këtij ligji, mund të shfuqizojë autorizimin dhënë këtyre subjekteve, kur ata përsërisin shkeljet apo nuk marrin masa për t’i korrigjuar ato.
4. Në rastet e hetimit penal në lidhje me vepra penale të lidhura me aktivitetin e transferimeve ndërkombëtare apo me sigurinë kombëtare, autorizimi i lëshuar nga autoriteti përgjegjës për kontrollin shtetëror të eksporteve mund të pezullohet deri në përfundim të hetimit të çështjes penale.
5. Kundër masave të vendosura sipas këtij neni, subjekti ka të drejtë të ankohet drejtpërdrejt në Gjykatën Administrative kompetente, brenda 30 ditësh nga marrja dijeni për sanksionin.

KREU VIII

DISPOZITA KALIMTARE DHE TË FUNDIT

Neni 30

Nxjerrja e akteve nënligjore

Brenda 6 muajve nga miratimi i këtij ligji, me propozim të ministrit përgjegjës për kontrollin shtetëror të eksporteve, Këshilli i Ministrave miraton aktin nënligjor të parashikuar në nenin 21, dhe listën e mallrave të kontrolluara.

Neni 31

Institucionet e ngarkuara me zbatimin

Ngarkohen me zbatimin e këtij ligji Autoriteti i Kontrollit Shtetëror të Eksporteve dhe Drejtoria e Përgjithshme e Doganave.

Neni 32

Dispozita kalimtare

Për të gjithë subjektet që objekt të veprimtarisë kanë eksportin, tregtimin ndërkombëtar ose prodhimin e produkteve subjekt të këtij ligji, do të autorizohen nga autoriteti përgjegjës për kontrollin shtetëror të eksporteve me prioritet, me qëllim mos ndërprerjen e aktivitetit të tyre ekonomik.

Ky ligj hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

KRYETARI

Lindita Nikolla